

pesem je zložil za eno grlo s spremljevanjem klavirja v Ljubljani živeči skladatelj, ter jo priporočamo tudi zaradi svrhe, kateri je namenjen čisti prihod.

R. P.

Pogovor Besname Rolandu sa kritičkim pogledima na tehniku srpskoga stiha. Napisao dr. Dragiša Stanojević. Beograd. Štampano u državnoj štampariji kraljevine Srbije. 1898. m. 8°. 103. str.

Ta knjižica je prišla našemu uredništvu, in mi bi jo bili po časnikarski dolžnosti objavili brez nadaljnjih razmatranj, ako nas ne bi na to spodbujala deloma vsebina knjižice, ki obsega nekatere stvari, ki utegnejo zanimati tudi Slovence, deloma pa prilika, da izpregovorimo nekoliko besed o društvu, s čigar izdanji je imenovana knjižica v zvezi.

Srbi imajo v Novem Sadu svojo Matico, toda ona je povsem drugače zasnovana negoli Matica Slovenska ali Hrvatska. Njeni članovi so doživotni, in torej ni čudo, da mogo prilično visoko vstopnino plačati samo imovitejši rodoljubi in tako postati deležni publikacij Matičinih. Veliki uspeh Matice Hrvatske je pobudil rodoljube srbske v kraljevini, da osnujejo slično društvo v slične svrhe, in tako se je ustanovila l. 1892. »Srpska književna zadruga«. Vsako leto izdaje svoje »kolo knjig«. Da se slovenski čitatelji, katere bi zanimalo zvedeti, kake knjige izdaje zadruga, seznanijo z njimi, naj navedem tu naslove: Prvo kolo (1892): Život i priključenija D. Obradovića. I. 2. S mora i sa suva. (Potopisne) črtice dra. M. Jovanovića. 3. Davorije J. S. Popovića (poezija). 4. Bakonja Fra-brne. (Povest). Napisal S. Matavulj. 5. Dramatski spisi K. Trifkovića I. 6. Istinska služba, napisal J. N. Potapenko, prevedel M. Gj. Milčević. 7. Istorija srpskoga naroda, napisala Lj. Kovačević in Lj. Jovanović I. — Drugo kolo: Život i priključenija D. Obradovića. II. — Memoari prote Mateja Nenadovića. — Dva idola. Napisal B. Atanacković. — Kameno doba. Napisal J. Žujović (znanstveno delo). — Prve žrtve. Pripovedka iz srbske prošlosti, napisal A. Gavrilović. — »Iz pri-rode«. Manjši spisi znanega prirodopisca dra. Jos. Pančića. — »S francuskog Parnasa«. Prevodi francoskih pesnikov od Vlad. J. Jovanovića. — Tretje kolo (1894): Antologija dubrovačke lirike. — »Tamo amo po istoku«. Potopisne črte dr. M. Jovanovića. I. »Pesme« Jovana Ilića. — Dramatski spisi K. Trifkovića II. — »Vodenica na Flosi«. Angleški roman Gjorgja Eliota. Prevedel A. Nikolić. I. in II. — Istorija srpskoga naroda. II. — Četrto kolo (1895): Basne D. Obradovića. — Druga pevanija Zmaja Jove Jovanovića. I. — Niz starijih pripovedaka. — Tamo amo po istoku. II. »Bijesni Rolando«. Spisal L. Ariosto, prepeval dr. Stanojević. I. — »Tartif« in »Tvrđica« (»L' avare«), komediji od Molièra, prevedla J. Gjorgjević in dr. Vl. Gjorgjević. »Iz nauke o svetlosti«, napisal Gj. M. Stanojević. — Peto kolo (1896): Basne Obradovića II. — Druga pevanja Zmajove Jovanovića II. — »Slike iz seoskoga života«, napisal Gj. M. Stanojević. — »Todor od Stalaća«, tragedija od Miloša Cvetića. — »Bijesni Rolando« II. — »Devajtis«, roman od M. Rodziewiczove, prevedel iz poljskega Nikola Manoilović Rajko. — »Knjiga o zdravlju«, srbsko izdanje priredil dr. Milan Jovanović-Batut. — Šesto kolo (1897): »Žitije Gerasima Zelića«. — »Bosančice«. Pripovedke Mite Živkovića. — »Gorski car«. Roman Fr. Rankovića. — »Bijesni Rolando«. III. in IV. — »Karlo XII. od Voltaire-a. Prevedel St. Novaković. — »Podzemne vode« od dra. Sv. Radovanovića. — »Zavjet«. Drama Sime Matavulja.

Kakor vidijo čitatelji sami, neguje Zadruga ne samo beletristiko in to vse vrste njene, nego ponatiskuje tudi stare znamenite knjige, katere se že težko

dobe; ponuja prevode znamenitih klasičnih del različnih literatur in modernih romanov, ne zanemarja pa niti popularnega znanstva in praktičnih potreb vsakdanjega življenja, kar svedoči »Knjiga o zdravlju«. — Morebiti ne bi bilo napačno, ako bi tudi »Matica Slovenska« usvojila in postavila v svoj program izdavanje znamenitih pesniških in znanstvenih del tujih slovstev. Tudi izdavanje praktičnih knjig, potrebnih v vsakdanjem življenju, ne bi bilo napačno. Seveda nam poreče kdo: saj tuje stvari, posebno nemške, lahko vsakdo v izvornikih čita in jih dobi ceneje nego v slovenskem prevodu. Ta izgovor je ničev. Pri nas je le navada, da kateri morebiti sam na sebi pametni izrek tiramo do skrajnosti. Tako je beseda Stritarjeva, da le izvorni spisi bogate književnost, zamorila prevajanje iz tujih literatur. Škoda je očitna. Ne samo, da mnogi izobrazenci, posebno mladina, slovenske knjige rajše in lažje čitajo nego nemške, treba tudi udomačiti napredne moderne umotvore in z njimi vred napredne ideje v naše otročje slovstvo. Največja škoda pa je ta, da s to našo nebržnostjo napram svetovnim slovstvom silimo izobrazence, da se pogreznejo v čitanje nemških knjig in zanemarjajo slovenske. Saj treba vendar priznati, da je dober prevod priznane knjige večje koristi, nego slab izvornik . . .

Zadruga je brojila do zdaj povprečno 6500 članov in kupcev. Izdala je knjige, ki bi izdane v knjigarnicah stale nad 870.000 dinarjev (frankov), zadruga pa je potrošila nekaj nad 300.000 dinarjev, a tu gre odračunati glavnico 48.000 dinarjev, katero je prihranila v prvih šestih letih, in književno zalogo v vrednosti 70.000 dinarjev. Poslednja postavka je, kakor to vemo iz sličnih postavk pri »Slovenski Matici«, večinoma imaginarna, saj sta uvideli Slovenska in Hrvatska Matica, da ne gre tiskati dosti več izvodov, nego je članov društva, ker knjige kupujejo večinoma tisti ljudje, ki so tudi članovi takih književnih društev. Zadruga je imela dohodkov l. 1892. 44.360 dinarjev, l. 1893. 39.030, l. 1894. 40.338, l. 1895. 49.268 in l. 1896. 57.939 dinarjev. Zadruga izda vsako leto sedem do osem knjig z več nego sto tiskanimi polami; za njene članove je njih cena na leto 4 dinarje, za nečlanove stoje knjige 7 dinarjev.

Kakor to drugače biti ne more, so se pojavili poleg pohvalnih ocenjevalcev tudi ostrí kritiki. Enemu ni bila sestava odbora všeč, drugemu knjige, tretjemu to in četrtemu ono. Tudi proti prevodu Ariostovega »Besnega Rolanda« se je vzdignil imeniten kritik, sam Marko Car, ki je kot Dalmatinec in znavec italijanskega in srbskega jezika in kot ugleden pisatelj obsodil Stanojevičev prevod. Mi se ne bomo bavili z vprašanjem, ali je bil srbskemu občinstvu potreben prevod Ariostov; o tem so mnenja različna. A tudi ostale očitke je prevodivec po našem mnenju v gori imenovani knjižici dosti srečno zavrnil. V knjižici govori najprej o pesniku Ludoviku Ariostu, katerega Italijani imenujejo »divino« (božanstvenega). V tem životopisnem načrtu pa se je pisatelj enc iznebil, ki je vredna, da se postavi na smeh; pravi namreč, da Schiller, Goethe in Victor Hugo (čudo, da ni pritegnil še Shakespearja) niso »divini«, ker se niso »obesmrtili« jednim glavnim delom svojim, u koje bi bio sasut sav njihov genije; »divino« da je Petrović Njegoš, pesnik »Gorskega vijenca«. Čast in poštenje Petroviću Njegušu in njegovemu »Gorskemu vencu«. Ali v svetski literaturi sta i on i Ariosto, skupaj nekaj komolcev nižja od Goetheja, čigar »Faust« sam brez ostalih nesmrtnih del mu zagotavlja večno slavo. Italijani imenujejo v svoji zanesenosti tudi druge mojstre tretjega in četrtega reda »divini«, kamoli ne bi Ariosta. Klanjamo se Ariostu, toda še veliko bolj Schillerju in Goetheju in

tudi Viktorju Hugou. — Govoreč o idealu, pravi: »U indiskom fakiru, u glupom turskom nizamu,¹⁾ koji se svaki dan klanja Bogu i Proroku, koji se svaki dan seča svoga tvorca i opija duhovnim zanosom, više ima ideala v duhovnoga života, nego u prosvećenom čivti kapitalističkoga društva, kome je sav ideal: trbuh i kesa«. Zakaj pa je nizam turški glup? Ako bi bil dejal »besni derviš«, bi imela pri-spodoba kaj smisla, ali zakaj bi bil nizam glup, tega ne umem; vsaj ne zato, ker se vsaki dan klanja Bogu in Proroku? — Ako misli g. Dragiša Stanojević resno, da je avstrijska vlada (saj to je menda ona carevina, o kateri govori na str. 6. in 7.) s širjenjem novega pravopisa Vukovega hotela podkopati pravoslavje, potem ima mnogo naivnosti in bujno fantazijo. Baš pravoslavni Srbi v kneževini so se najbolj bali porepljenja, in kdor nasprotno trdi, postavlja istino na glavo.

Sicer pa nas ne zanimajo njegove opombe o spevu in prepevu Ariostovem, temveč druge pripomnje v njegovem pogovoru, ki so včasih prav originalne.

Na strani 21. trdi kar naravnost, da diftongov ni, češ, da se oba diftonška vokala sicer »sliveno« (zlito), a vendar dvozložno izgovarjata, in da je pogrešno računati dva vokala kot en zlog. To nasilno trpanje dveh vokalov v en zlog kvari ritem, in teh pogreškov da sta polna nemški in italijanski jezik... Nasproti temu si usojamo opomniti, da so diftongi popolnoma utemeljeni v glasoslovju, a govoriti o »slivenom ali ipak dvosložnom izgovarjanju dvaju vokala« je prazno cepidlačenje. Druga stvar je, da diftongi nikakor ne povišujejo jeziku lepote, in da torej nikakor ni odobravati onega stihotvorstva, ki dopušča »zev« med dvema besedama, od katerih se ena končuje z vokalom, druga začnja z vokalom.²⁾

Tudi v ti trditvi se strinjamo s pisateljem, da bi se morali naši pesniki ogibati takega besedosledja, da se prejšnja beseda končuje na več konsonantov in druga začnja z več konsonanti n. pr. »čist zvon«, »radost, slava«; take besede, kakor sta »čist« in »radost«, naj pridejo pred besede, ki se začnjajo z vokalom ali vsaj s takim soglasnikom, pred katerim jih je lahko izgovarjati.

Srbski jezik je jako ritmiški, ker ima mnogo naglasov; zato ni težko delati stihov. Stari klasični jeziki so imeli malo ritma; kdor je torej besede znal razvrščati v primeren ritem, ta je bil pesnik. Pri Srbih (in tudi Slovencih) ima jezik dosti ritma, zato ni težko delati stihov; ker pa vsakdanja stvar nima cene, zato je treba srbskim stihom »slika« (t. j. »rime«). V tem obziru pa so srbski pesniki »razmaženi« (razvajeni) na veliko škodo srbskega stiha in srbskega jezika, ki ga mrcvariyo. Krivi sta temu nemarnost vobče, posebno pa kritika, ki se ne dotika teh stvari, ker je v Srbih navada, da se mojstrski vzajemno klevetajo, ali pa vzajemno slavijo . . . Tout comme chez nous! Tudi mi Slovenci imamo malo nepristrastne, objektivne, strokovnjaške kritike. Zatorej se posebno mlajši pesniki posmehujejo »formalistom«, in vendar je pesniška oblika bistveni del vsake umotvorine. G. Stanojević je svojih 39.000 tisoč stihov z malimi izjemami po svojih strogih zakonih rimanja dovršil.

¹⁾ Ta beseda pomenja »vojaštvo«; menda je hotel reči »insanu«=ljudstvu.

²⁾ O tem je glede slovenske poezije pravo zadel Škrabec, priporočujoč našim pesnikom sinicezo mesto hiata, a dosedaj so bile njegove besede glas vpijočega v puščavi; se pač vidi, da naši pesniki zlagajo pri pisalni mizi svoje verze, ki so zategadelj preračunjeni bolj za oči nego za ušesa... Ured.

Ti zakoni so: 1.) Akcenti se morajo slikovati n. pr. tráv a + gláva. Pogrešen in kakofonski pa je slik: tráv a + slà va. 2.) Glasovi pred akcentom ni treba, da bi se slikovali, n. pr. junáka + seljáka je pravilen slik. 5.) Od akcenta do kraja besede se morajo vsi glasovi, torej vokali, konsonantje, akcenti in nenaglašeni zlogi slikovati, n. pr. rôd + hòd, pròlijevâ + odòlijevâ. Sicer pripušča g. Stanojević nekoliko izjem, vendar pa so zakoni slikovanja, ki jih on postavlja, jako strogi, in slovenskim pesnikom se jih ni gotovo treba strogo držati; vsekakor pa se pesniki marsikaj iz njih lahko nauče v korist slovenskega stihotvorstva. G. Stanojević sicer priznava, da se je sam nekolikokrat zagrešil zoper te zakone, in sicer pravi on, da »hotimice«, češ, da mu bodo slabi sliki svedoki, da so obenem tudi grdi. Tega mu pač ne verjamemo. V primeri z ogromnim številom pravilnih slikov je nepravilnih tako malo, da mu vsakdo rad pregleda nekoliko slabih slikov, katere je upotrebil za silo.

Prav dobro zavrača (str. 39. i. d.) Stanojević tudi one pesnike, ki mislijo, da je, »licentia poetica«, kadar delajo jeziku in akcentom silo, daljšajo in krajšajo besede, menjajo vokale, kujejo nove besede, ki ne odgovarjajo zakonom jezikoslovskim itd. ter završava to poglavje z besedami: »Latini niso rekli: »poetis omnia licent«, ampak: »stultis poetis omnia licent« . . .

Ker je oblika glavna stvar v poeziji, zato ne veljajo nič pesniški prevodi od besede do besede. V takih prevodih mora mnoge sile pretrpeti ali oblika ali pa jezik, ki ima večinoma vse druge zakone, nego tisti, iz katerega se prevaja. Ker pa je torej mogoče samo eno stvar doseči, bodisi obliko ali pa dobesedni smisel, in ker je v poeziji oblika pretežnejša od samih besed, zatorej naj prevodivci obračajo glavno pozornost na obliko, vsebino pa naj svobodno s svojimi besedami prepevajo. Celó v prozi bi bilo koristno se držati tega pravila. (str. 52.)

Na naslednjih straneh razvija pisatelj svoje misli o srbskem in ruskem jeziku, ki so vredne, da jih tu v kratkem navedemo. Nemci se rogajo Slovanom, da nimajo skupnega jezika; kar še ni, pa bo, meni pisatelj. Slovanski narodi morajo v svojem interesu sprejeti ruščino kot občeslovansko občilo. Razlogi, zakaj baš ruski jezik, so se že tolikokrat naglaševali, da jih ni treba ponavljati; samo z ruskim jezikom Slovani lahko odbijejo nemški »Drang nach Osten«, samo velik, mogočen in razširjen jezik more dati razdrobljenim Slovanom orožje, s katerim se morejo ubraniti številno in kulturno pretežnejšim narodom. Tudi Srbom — tako pravi pisatelj — niso Madžari in njih nasilstvo nevarni nego oddaljeni Nemci, ako bodo Srbi kulturo dobivali naravnost od Nemcev. — Ta misel je jako zdrava, toda mi dvomimo, da bi se kmalu uresničila. Baš Srbi in Bolgari, ki so samostojni, bi mogli v tem obziru drugim Slovanom z dobrim zgledom prednjačiti, a v najnovejšem »nastavnem planu« (naučnem načrtu) za srednje šole kraljevine Srbske je nemški jezik obligatni predmet, francoski relativno obligatni, o ruskem pa ni spomina ni . . . Čeprav pa bi Slovani sprejeli ruščino kot občeslovansko občilo, zato vendar ne bi pustili svojih lastnih narečij — meni Stanojević — nego bi si pri vsem tem ohranili svojo individualnost, a se okoristili z jezikom mogočnega ruskega naroda, čigar slavno bodočnost in silo v Evropi in Aziji slika pisatelj z bujno fantazijo; Srb bi potem s svetovnim ruskim jezikom lahko potoval od Alp do Vladivostoka . . .

Huda rana na našem narodnem telesu — uči dalje Stanojević — je tuja odgoja, katero uživajo ne samo deca višjih stanov nego tudi srednjega in v ne-

katerih pokrajinah celo kmetiškega stanu. Zato so imenitne besede pisateljeve, ki zahteva, da bi se Srbi (pri nas velja isto še mnogo bolj) morali med seboj posluževati edino le domačega jezika; tujega jezika pa bi se morali učiti le toliko, da bi se mogli koristiti z literaturo (posebno z znanstveno) velikih kulturnih narodov, in kolikor je v nujnem prometu s tujci potrebno; in če bi se morali izobraziti v svojem jeziku; ker le taka vzgoja rodi edinstvene, izrazite značaje . . . Vse zgolj istina!

Političnih nazorov Stanojevičevih ne bomo razmatrali, ker se v mnogočem z njimi ne moremo nikakor zlagati, posebno ker se pisatelj ni mogel zdržati, da ne bi vsiljeval pravoslavja in političnega srbstva ostalim Slovanom na jugu. Pač pa se strinjamo s pisateljem v tem, da bi se morali vsi Južni Slovani poprijeti štokavščine kot književnega jezika in sicer resavskega narečja, ne hercegoveškega; s tem narečjem bi se laglje sprijaznili Slovenci in Bolgari, ker je glasovno bližje imenovanima plemenoma nego južna ijekavščina, ki je po mnenju pisatelja tudi Srbom samo v vezanem govoru pripravnejša, ne pa v prozi . . . Pri ti priliki pisatelj z velikim zanosom govori o srbskem narodu, srbskem jeziku in srbski narodni književnosti: Ta narod da je sicer nepismen, a njegovo narodno slovstvo je polno globoke filozofije in misli o človeštvu, društvu, državi, o nebeškem in zemeljskem carstvu, dočim je vsebina nemških narodnih pesmi podla (prim. »četverovrstičnice«!). Srbom da ni treba književnega jezika, da se med seboj razumejo, kakor Nemcem, ki se morajo v šolah učiti jezika, katerega nihče v narodu ne govori, zato da se med seboj razumejo; ker s svojo narodno govorico se Nemci v Švici in v Pomorju ne bi bolje razumeli nego Francozje in Tatarji; pač pa Slovenec in Bolgar umeta Srba in obratno, ne da bi se bila učila posebnega občila . . . V tem zanosu je zašel Stanojevič pač nekoliko predaleč. Smešno je tudi, kar govori na strani 62., češ, da se v srednji Evropi govori največ francoski, nemški in — srbski. Mi se divimo črnogorski hrabrosti, toda trditev: »Nemačka vojska je prva — posle crnogorske« je vendar izraz prevelike domišljavosti. Tudi beseda o Bismarcku: »Ovaj glupi junker« bi utegnila preje škoditi nego koristiti gospoda Stanojeviča ugledu.

Dosedaj seveda skupni književni jezik za vse južne Slovane — ki ne bi bil samo koristen, nego tudi možen — spada med utopije in sicer največ zaradi različnih političnih okolnosti in tudi zaradi neumnega prepira, kakšno ime naj ima ta jezik. Srbi radi očitajo Hrvatom, da so jim le-ti ukradli jezik. Tudi če bi priznali, da so vsi štokavci Srbi, kar pa ni tako meni nič tebi nič dognana resnica, se ne bi Hrvatom moglo očitati, da so ukradli jezik Srbom, ker ako so sprejeli v knjigo narečje, katero govore pretežno Srbi, zato še niso vzeli jezika, ki je vsem Južnim Slovanom skupen. To očitanje je tako neumno, kakor bi bilo neumno, ako bi kak Saksonec očital Bavarcu, Švicarju ali Prusu, da so mu le-ti ukradli jezik. Ako bi vsi Južni Slovani sprejeli isti knjižni jezik, bi bila samo dva slučaja glede na ime mogoča: ali bi vsako pleme ta skupni knjižni jezik imenovalo s svojim plemenskim imenom »slovenski, hrvaški, srbski, bolgarski«, ali pa bi morali sprejeti skupno ime, in to bi bilo »slovensko,« ne morebiti, kakor da bi Slovenci nametali svoje plemensko ime drugim plemenom, nego zato, ker se je v stari dobi govorica vseh teh plemen imenovala »slovenska«, ne samo naša slovenska, ampak tudi srbska, dubrovniška, hrvaška, slavonska in bosenska . . .

V poslednjih oddelkih se brani pisatelj proti napadom M. Cara in govori o prevodu, o akcentih na slikah, o komentarjih, o imenu »Rolando« in o izdanju samem . . . Na strani 87. trdi pisec, da more kako stvar presojsati in kritikovati samo tisti, ki je sam kaj takega ustvaril, torej črevlje samo črevljar, slike samo slikar, pesmi samo pesnik. Tu se pač moti gospod Stanojević, posebno glede na umetnost. Umetnost ima svoj izvor ne v znanju nego v čuvstvu. Znanja in tehniške spretnosti nima vsakdo, čuvstvo pa ima vsakdo. Ako si kdo estetiški t. j. čuvstveni okus ugladi, takisto lahko sodi kakor kak strokovnjak sam, kak vtisk dela kak umotvor na čuvstvo; torej more soditi o sliki ne samo slikar, nego tudi drug estetiški naobražen človek, ali je lepa ali ne; slikar povrh tega še lahko pove, ali so barve trajne ali ne. Glasbo lahko sodi tudi neglasbenik, saj inače ne bi nihče mogel govoriti, ali je kompozicija lepa ali ne, ako ne bi bil slučajno sam glasbenik. In kje bi bila celo meja med umetniki? Ali bi mogel manj darovit slikar, glasbenik, pesnik presojsati bolj darovite slikarje, glasbenike in pesnike? Naposled bi človek, ki ni pesnik, sploh ne smel izreči sodbe, ali mu ugajajo pesmi kakega pesnika ali ne, nego bi se moral najprej obrniti do kakega pesnika, ki bi mu potem povedal, ali se ima dotičnemu pesniškemu delu čuditi ali ne, ali ga ima visoko ali nizko ceniti . . .

Omenili smo že pisateljevo teorijo o diftongih. Kot kuriozum naj omenimo še, da imenuje češki *ř* mešanico od *r* + *ž*, da trdi, da nima noben narod toliko glasov kakor srbski, da je iz stsl. *ř* postal najprej *je* potem *i* in naposled *ije*, torej: *bělo*, *bjělo*, *bžlo*, *bžjelo*. Tu se pač lahko reče, da ne sme vsakdo o vsem soditi; saj filologija je znanstvo, ne umetnost. R. P.

Slovanský přehled. Sborník statí, dopisův a zpráv z e života slovanského. Pod tem zaglavjem je začel to jesen češki pisatelj Adolf Černý izdajati mesečnik, katerega ime že označuje njegov program. Pravzaprav bi bili po številnosti najbolj poklicani Rusi, da bi izdajali takšno vseslovansko kulturno revijo. Toda dosedaj se je pokazalo, da tam, žal, niso ugodna tla za takšna časniška podjetja. Razlogi so različni in izobraženim čitateljem ne neznani . . . Zato pa z veseljem pozdravljamo novi »Slovanský přehled« bratov Čehov, saj so baš oni že od nekdanj najglasneje poudarjali prosvetno vzajemnost slovansko v poeziji, v knjigi in v žurnalistiki. Rajni Edvard Jelinek je nekaj let izdajal svoj »Slovanský sborník«. Ta list je bil prenehal. a zopet se je javila potreba lista s podobno namero in nalogo. »Spoznavajmo se!« — po tem zlatem geslu se hoče nova revija ozirati na vsa slovanska plemena z enakim zanimanjem, premotrovati hoče vse sočasno življenje slovansko, kakršno stopa na dan v literaturi, v znanosti, v umetnosti, v politiki, v strujah socialnega gibanja, v najnovejših svetovnih vprašanjih itd. . . . Za svoje resno delo si je izbralo uredništvo dve zvezdi-vodnici: ljubezen in resnico. Samo resnični, objektivni dopisi, temeljito preštudirane in dobro premišljene razprave morejo koristiti listu in stvari sami. Dosedaj sta izšla dva zvezka, v katerih čitamo med drugimi zanimivimi članki tudi več dopisov o Slovencih. O naši literaturi (o našem časnikarstvu) piše naš češki prijatelj g. Lego. List se naroča v Pragi pri založniku Šimačku. Celoletna cena 3 gid. 20 kr. A. Aškerc.

Jakov Petrovič Polonskij, znamenit ruski pesnik, eden izmed epigonov Puškinovih, je umrl dne 30. oktobra v Petrogradu. Rojen l. 1820. je bil vrstnik Majkova, Feta in Bjelinskega. A. A.